

Τα Άγια Θεοφάνεια (Αρχ. Αρσένιος Κατερέλος, Ηγούμενος Ι. Μονής Αγίου Νικολάου Δίβρης Φθιώτιδος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 6 Ιανουαρίου, 2016

Όταν ο Χριστός ως άνθρωπος συνεπλήρωσε τό τριακοστόν έτος τής ηλικίας Του, γιατί ως Θεός πού ταυτόχρονα ήταν είναι άχρονος, έπηγε στον Ιορδάνη ποταμό για να βαπτισθί από τον Ιωάννη. «Ο δέ Ιωάννης διεκώλυεν αυτόν λέγων· Έγώ χρείαν έχω υπό σοῦ βαπτισθῆναι, καί σὺ ἔρχῃ πρός με;». Έγώ έχω ανάγκη να βαπτισθῶ από Έσένα καί Σύ ἔρχεσαι πρός έμένα; (Ματθ. Γ΄, 14). Άλλωστε, ο Ιωάννης είναι εκείνος ο όποιος διεκήρυξε: «Ίδού ο άμνός τοῦ Θεοῦ ο αίρων τήν άμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ιωάν. Α΄, 29). Νά, δηλαδή τό πρόβατον, τό όποιον θά σφαγιασθί καί ή θυσία του αυτή θά έχη διαστάσεις παγκοσμίοτητος, διότι μέ τήν θυσία αυτή θά σηκώση τήν ένοχή όλου τοῦ κόσμου όλων τῶν έποχῶν.

Αυτά τά λόγια τοῦ Βαπτιστοῦ, είναι ή **μεγαλύτερη προφητεία τής Παλαιᾶς Διαθήκης για τον Μεσσία**. Οί άλλοι Προφήτες προεφήτευσαν καί έγραψαν ξεκάθαρα για τήν έλευσι τοῦ Χριστοῦ, ο **Βαπτιστής όμως έδειξε συγκεκριμένα τον Μεσσία Χριστό**. Πότε τον έδειξε; Τότε πού **κάνεις δέν Τόν ήξερε**, διότι, απλούστατα, ο Κύριός μας **δέν είχε ακόμη αρχίσει τήν δημοσία δράσι Του**.

Ο Χριστός είναι τό μόνο ιστορικό πρόσωπο, τό όποιο έχει για λογαριασμό Του προφητική κατοχύρωσι. Για τον Χριστό έπροφήτευσαν πολλοί Προφήτες, οί όποιοι έζησαν σε διάφορες έποχές, περιοχές καί μέ διαφορετικές ικανότητες ο κάθε ένας. Κι όμως όλοι αυτοί συγκλίνουν σε γεγονότα πού έχουν σχέση μέ τήν πρώτη ταπεινή εμφάνισι τοῦ Κυρίου ήμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ. Όπως έν προκειμένῳ ο **Προφήτης Ησαΐας**, πού αναφέρει τήν έκ παρθένου γέννησιν τοῦ Ιησοῦ Χριστοῦ: «Ίδού ή παρθένος έν γαστρὶ ἔξει, καί τέξεται υἱόν, καί καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Έμμανουήλ» (Ησ. Ζ΄, 14). Ἡ ο **Προφήτης Βαρούχ**, πού ίσως έχει γράψει τήν πιο καταπληκτική προφητεία για τήν έλευσι τοῦ Θεοῦ στήν ιστορία, ένῶ στήν αρχή λέγη διάφορα για τον Θεό, ύστερα λέγει: «Μετὰ τοῦτο ἐπὶ γῆς ὤφθη καί έν τοῖς ανθρώποις συνανεστράφη» (Βαρούχ Γ΄, 38). Δηλαδή ο Θεός κατόπιν εἰσηλθε στήν ιστορία καί συνανεστράφηκε, σάν άνθρωπος, μέ μᾶς τούς ανθρώπους.

Τό πιο καταπληκτικό είναι ότι πολλοί από τούς Προφήτες προεφήτευσαν καί για γεγονότα, τά όποια αναφέρονται στο χρονικό διάστημα μετά τήν πρώτη εμφάνισι τοῦ Κυρίου ήμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ. Όπως, για παράδειγμα, ο **Προφήτης Μαλαχίας**, στά Κεφάλαια Γ΄ καί Δ΄, ένῶ όμιλή για τον Βαπτιστή, κλπ., μετά κάνει ένα τεράστιο

χρονολογικό άλμα και όμιλεῖ γιά τήν δευτέρα ἐμφάνισι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἦ, ὁ **Προφήτης Δαυιήλ**, πού όμιλεῖ γιά τόν Ἀντίχριστο (Δαν. Η΄, 23) : «...καί ἐπ' ἐσχάτων τῆς βασιλείας αὐτῶν, πληρουμένων τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν, ἀναστήσεται βασιλεὺς ἀναιδῆς προσώπῳ καί συνίων προβλήματα».

Καί εἶναι περισσότερο ἀπό βέβαιο, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἐξεπληρώθησαν ὅλες οἱ προφητεῖες πού ἀναφέρονται σέ γεγονότα τῆς πρώτης ταπεινῆς ἐμφανίσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, θά ἐκπληρωθοῦν καί οἱ προφητεῖες αὐτῶν τῶν ἰδίων Προφητῶν, πού ἀναφέρονται σέ γεγονότα μετά τήν πρώτη ἐμφάνισι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Κατά τήν Βάπτισι, ὁ Κύριος δέν βυθίστηκε στό νερό, ἀλλά, ὅπως λέγει ὁ Εὐαγγελιστής «... ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος» (Ματθ. Γ΄, 16), εὐθέως ἐξῆλθε ἀπὸ τοῦ ὕδατος, διότι, ἀπλούστατα, **δέν εἶχε νά ἐξομολογηθῆ καμμία ἀπολύτως ἀμαρτία**. Διότι, ὁ Κύριος, ὄχι ἀπλῶς δέν ἔκανε ἔστω καί τήν παραμικρή ἀμαρτία, ἀλλά οὔτε κἄν ἐχρειάσθηκε νά ἀγωνισθῆ προκειμένου νά μὴν ἀμαρτήσῃ. Ἦ, διαφορετικά, ὅσο μπορεῖ νά ἀμαρτήσῃ ἓνας Θεός, ἄλλο τόσο μποροῦσε νά ἀμαρτήσῃ καί ὁ Χριστός. Ὁ Χριστός δέν ἦταν κάποιος ἄνθρωπος μέ πολύ καλή, ἔστω, θέλησι καί ἀγωνιστική διάθεσι, πού σάν βραβεῖο ἐπῆρε ὅλην τήν δύναμι-ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός δέν εἰσηλθε σέ κάποιον ἄνθρωπο, ἀλλά **ὁ ἴδιος ὁ ἀκατάληπτος Θεός ἔγινε ἄνθρωπος**. Καί τοῦτο, γιά νά μπορέσωμε ἐμεῖς νά Τόν δοῦμε καί νά Τόν ἀκούσωμε. Διότι, ὅπως ἀκριβῶς εἶναι ὁ Θεός δέν μποροῦμε νά Τόν καταλάβωμε, ὄχι μόνον ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι, ἀλλά οὔτε καί αὐτοί οἱ ἄγγελοι.

Ἄν θέλωμε νά κυριολεκτήσωμε, ὁ Χριστός, ἐνῶ ἔχη δύο φύσεις, τήν θεία καί τήν ἀνθρωπίνη, ἔχει μόνον ἓνα πρόσωπο. Ἦχει μόνον τό θεῖο Πρόσωπο. Ὁ Χριστός δέν ἔχει ἀνθρώπινο πρόσωπο. Κι ὅταν φυσικά λέμε ὅτι "δέν ἔχει ἀνθρώπινο πρόσωπο", δέν ἐννοοῦμε ὅτι δέν εἶχε ἀνθρώπινο κεφάλι, ἀλλά ἐννοοῦμε ὅτι ὡς ὑπαρξίς προϋπῆρχε καί πρὶν γίνῃ ἄνθρωπος. Διότι, ὅπως ὅλοι μας γνωρίζωμε, ἦταν καί εἶναι τό δεύτερο Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος. Γι' αὐτό, στήν ἐρώτησι "ποιός ἐβαπτίσθη στόν Ἰορδάνη;" βέβαια ἀπαντοῦμε "ὁ Χριστός". Καί εἶναι προφανῶς σωστό. Ἀλλά ἡ πύό πλήρης ἀπάντησις εἶναι ὅτι στόν Ἰορδάνη ἐβαπτίσθη ὁ ἴδιος ὁ Θεός. **Πῶς ὅμως ἐβαπτίσθη ὁ Θεός;** Ἐβαπτίσθη μόνον ὡς πρὸς τήν ἀνθρωπίνη Του φύσι, Αὐτός ὁ ὁποῖος εἶναι ἀναφῆς, ἄπιαστος, ὡς πρὸς τήν Θεότητα.

Κατά τήν Βάπτισι, ἔχομε πλήρη καί σαφῆ **ἀποκάλυψι τοῦ ἐνός ἀληθινοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, τῆς Ἁγίας Τριάδος**. Γι' αὐτό ἄλλωστε καί ἡ ἐορτή τῆς Βαπτίσεως ὀνομάζεται "Θεοφάνεια", δηλαδή "ἀποκάλυψις καί ἐπιφάνεια τοῦ ἀληθινοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ". Τό ποιός τελικά εἶναι ὁ Θεός.

Ἐπίσης, ὁ Χριστός ἐβαπτίσθη στόν Ἰορδάνη γιά νά **ἀγιάσῃ τά ὕδατα καί ὀλόκληρη τήν κτίσι**. Διότι, ὡς γνωστόν, **μετά τήν πτώσι τοῦ Ἀδάμ ἡ Δημιουργία ἐδαιμονοκρατεῖτο**. Ὁ Σατανᾶς δηλαδή εἶχε τήν ἐξουσία του παντοῦ.

Όπως λέγει τό Δοξαστικόν τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς: «Υπέκλινας κάραν τῷ Προδρόμῳ, συνέθλασας κάρας τῶν δρακόντων, ἐπέστης ἐν τοῖς ρείθροις, ἐφώτισας τὰ σύμπαντα, τοῦ δοξάζειν σε Σωτήρ, τὸν φωτισμὸν τῶν ψυχῶν ἡμῶν». Καί τό πρῶτο τροπάριο τῆς α΄ Ὁδῆς τοῦ Α΄ Κανόνος ἀναφέρει: «Ἄδὰμ τὸν φθαρέντα ἀναπλάττει, ρείθροις Ἰορδάνου καὶ δρακόντων, κεφαλὰς ἐμφωλευόντων διαθλάττει, ὁ Βασιλεὺς τῶν αἰώνων Κύριος· ὅτι δεδόξασται». Δηλαδή, ὁ Χριστὸς ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνη γιὰ νὰ συνηθάσῃ τὰς κεφαλὰς τῶν ἀοράτων δρακόντων, γιὰ νὰ κτυπήσῃ τὸν μεγαλύτερό μας ἐχθρό, πού εἶναι ὁ Σατανᾶς.

Καί, ὡς γνωστόν, ἐδιάλεξε ὁ Κύριος νὰ ἀγιάσῃ τὰ ὕδατα, διότι **τό νερό εἶναι τό πῶ ἀντιπροσωπευτικὸ στοιχεῖο στήν Δημιουργία**. Ἄς μὴ πᾶμε μακρὰ μας. Τό ἀνθρώπινό μας σῶμα ἀποτελεῖται ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον ἀπό νερό. Ἔτσι λοιπόν, ἀγιάζοντας ὁ Κύριος τό νερό, οὐσιαστικά ἀγιάζει ὅλην τὴν κτίσι.

Λέγει ὁ Ἀπόστολος Πέτρος, «*λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας, ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ*» (Β΄ Πέτρ. Γ΄, 5). Σέ μετάφρασι: «Λησμονοῦν, φαίνεται, θεληματικά, ὅτι μέ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ ἐδημιουργήθηκαν ἀπό παλαιά οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, ἡ ὁποία ἐβγήκε μέσα ἀπό τό νερό καὶ ἐστηρίχθη ἐπάνω στό νερό». Δηλαδή τὰ πάντα ἔγιναν «ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος», ἀπό νερό καὶ μέ νερό.

Αὐτή ἡ ρῆσις τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου στίς ἡμέρες μας εἶναι ἀκόμη πῶ κατανοητή, διότι στήν ἐποχὴ μας ἡ ἐπιστήμη ἔχει ἀνακαλύψει, ὅτι τὰ πάντα ἔγιναν ἀπό τό ὕδρογόνο. Ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως προῆλθαν ἀπό τό ὕδρογόνο μέ προσθήκη πρωτονίων στόν πυρῆνα τοῦ ὕδρογόνου. Ἀλλά, ὅπως γνωρίζωμε, τό ὕδρογόνο εἶναι ἓνα ἀπό τὰ δύο συστατικά τοῦ νεροῦ. Ἔτσι λοιπόν, ἀγιάζοντας ὁ Κύριος τό νερό, ἀγιάζει ὅλην τὴν κτίσι. Καί ὄχι μόνον τὴν ἀγιάζει, ἀλλά κάνει καὶ τὰ ὕδατα αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ πηγὴ ἀγιασμοῦ διὰ τῆς λήψεως καὶ διὰ τοῦ ραντισμοῦ. Ἔτσι λοιπόν ὅποιος πίνει ἀγιασμό, μέ καθαρότητα καὶ μέ πίστι, παίρνει θεία φώτισι καὶ Χάρι.

Οἱ Ἅγιοι καὶ οἱ γνήσιοι ἀγωνιστές αἰσθάνονται ἐνίοτε καὶ αἰσθητὰ τὴν θεία Χάρι ἀπό τὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἐμεῖς ὅμως, πού λόγῳ τῶν παθῶν μας, κατὰ τό ὀλιγώτερον ἢ περισσότερον, δέν ἔχομε θεϊκὲς ἐμπειρίες, μποροῦμε ἔμμεσα νὰ ἐννοήσωμε κάπως αὐτὴν τὴν θεία προέλευσι τῶν Μυστηρίων.

Γιὰ παράδειγμα, γιὰ νὰ καταλάβωμε τὴν θεία προέλευσι πού ἔχει ἡ Θεία Κοινωνία, ἀρκεῖ νὰ σκεφθοῦμε ὅτι ποτέ κανεῖς, εἴτε λαϊκός, εἴτε πρωτίστως ἱερέας, δέν ἐκόλλησε λοιμώδη μεταδοτικὴ νόσο ἀπό τὴν μετάδοσι τῆς Θείας Κοινωνίας, π.χ. λέπρα, χολέρα, φυματίωσι, κλπ. Ὅταν μάλιστα κάποιος βουλευτὴς ἔκανε ἐπερώτησι στήν Βουλὴ νὰ ἀλλάξῃ ὁ τρόπος μεταδόσεως τῆς Θείας Κοινωνίας, κλπ., γιὰ νὰ μὴ κολλήσουν δῆθεν οἱ ἄνθρωποι ἀρρώστειες, ἀπεφάνθησαν ὁ Ἰατρικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν, Θεσσαλονίκης, ἄλλοι φορεῖς καθὼς καὶ πολλοὶ καθηγηταὶ Πανεπιστημίου

τῆς Ἱατρικῆς, ὅτι ποτέ στήν ἱστορία δέν παρατηρήθηκε κροῦσμα μεταδόσεως λοιμώδους νόσου ἀπό τήν Θεία Κοινωνία. Ὁ π. Παΐσιος ἔλεγε ἐπί τοῦ συγκεκριμένου θέματος: «Εἶναι πολύ ἀπλό. Ὅποιος δέν πιστεύει, ὅτι ἡ Θεία Κοινωνία εἶναι Σῶμα Χριστοῦ, δέν ὑπάρχει λόγος νά κοινωνάη...».

Ἐν προκειμένῳ, γιά νά καταλάβωμε τήν δύναμι καί τήν θεία προέλευσι τοῦ Ἁγιασμοῦ, ἀρκεῖ νά πάρωμε δύο μπουκαλάκια καί στό ἕνα νά βάλωμε νερό ἀπό τήν βρύσι καί στό ἄλλο νά βάλωμε ἁγιασμό. Καί, ἄν τό θέλετε, στό μπουκαλάκι μέ τό νερό τῆς βρύσης ἄς βάλωμε καί διάφορα συντηρητικά, βασιλικό, κλπ. Ἄν ἀνοιξωμε αὐτά τά δύο μπουκαλάκια ὕστερα ἀπό πολύ καιρό, τότε θά διαπιστώσωμε τήν διαφορά τήν ὁποία θά ἔχουν, δηλαδή μόνον ὁ ἁγιασμός δέν θά ἔχη χαλάσει.

Εὔχομαι νά καθαριζώμεθα συνεχῶς μέ τά δάκρυα τῆς **μετανοίας** μας, τά ὁποῖα δάκρυα, κατά τούς Πατέρες, ἀποτελοῦν τό **δεύτερο Βάπτισμα**, οὕτως ὥστε νά μπορέσωμε νά οἰκειοποιηθοῦμε τήν ἐνέργεια τοῦ πρώτου Βαπτίσματος πού ἐλάβαμε ὅλοι μας στήν κολυμβήθρα καί ἔτσι, νικηταί πλέον τῆς ἁμαρτίας, νά εἰσέλθωμε εἰς τήν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Ἀμήν.

(Ὁμιλία εἰς τήν Ἱερὸν Μητροπολιτικόν Ναόν Λαμίας 4-1-1998)

(Πηγή: thriskeftika.blogspot.gr)